

Om Abilify

Vid schizofreni är dopaminaktiviteten ojämnt fördelad i hjärnan; i vissa områden för liten och i andra för hög. Därför är det önskvärt att kunna reglera dopaminsystemet så att både positiva och negativa symtom lindras utan svårare biverkningar.

Abilify är ett läkemedel med annorlunda verkningsmekanism. Läkemedlet verkar genom att dämpa aktiviteten av dopamin i hjärnan om den är för hög och stimulera aktiviteten av dopamin om den är för låg. På motsvarande sätt blockeras eller stimuleras serotoninreceptorerna. Jämfört med haloperidol har aripiprazol likvärdig effekt på såväl positiva som negativa symtom.

(Burriss KD et al. Aripiprazole, a novel antipsychotic, is a high-affinity partial agonist at human dopamine D2 receptors. J Pharmacol Exp Ther. 2002;302 (1):381-9).

Abilify behöver bara tas en gång dagligen, när som helst under dagen och med eller utan mat.

Rekommenderad start- och underhållsdos är 15 milligram per dag.

I fem placebokontrollerade korttidsstudier på fyra till sex veckor med 1 228 schizofrena patienter visade aripiprazol statistiskt signifikant större förbättringar av både positiva och negativa psykotiska symtom jämfört med placebo.

I en 26-veckors placebokontrollerad studie på 293 stabila patienter med kronisk schizofreni blev återfallsfrekvensen signifikant mindre för aripiprazol, 34 procent, mot 57 procent för placebo.

(Källa: McQuade et al. Journal of Clinical Psychiatry 2004;65 (Suppl 18):47-56)

I en studie med 1 294 patienter där effekten av aripiprazol jämfördes med haloperidol var andelen som fick god klinisk effekt efter 52 veckor ungefär densamma i båda grupperna med 77 respektive 73 procent. Andelen patienter som fullföljde behandlingen var dock betydligt högre bland dem som fick aripiprazol med 43 procent mot 30 procent för haloperidol.

(Källa: Kasper et al. Int Journal Neuropsychopharmacol.2003 Dec; 6(4):325-37)

Gynnsam biverkningsprofil

Genom Abilifys annorlunda verkningsmekanism kan flera vanliga och svåra biverkningar som motoriska störningar, viktökning och hormonella störningar i stor utsträckning undvikas.

*(Potkin S et al. Aripiprazole, an antipsychotic with a novel mechanism of action and risperidon vs placebo in patients with schizophrenia and schizoaffective disorder, Arch Gen Psych. 2003;60:pp. 681-90.
Kane et al. Efficacy and Safety of aripiprazole and haloperidol in patients with schizophrenia and schizoaffective disorder. J Clin Psychiatry. 2002;63:pp. 736-771).*

Just viktökning är en av mest besvärande biverkningarna vid traditionell behandling av schizofreni. Det försämrar patienternas livskvalitet och ökar riskerna för komplikationer som hjärt-kärlsjukdom och diabetes.

I en ny studie med 555 patienter med schizofreni, varav 43 vid tretton svenska sjukhus, behandlades de i ett halvår med antingen Abilify eller med traditionella preparat. Vid studiens slut hade de som fick Abilify gått ner i genomsnitt 1,3 kilo i vikt medan de övriga gått upp med i snitt drygt 2 kilo. Från början vägde de ungefär lika mycket. Blodfettsnivåerna förbättrades framförallt hos den grupp som fick Abilify.

Signifikant fler av dem som behandlades med Abilify uppgav att läkemedlet var ”mycket bättre” än deras tidigare medicinering. De rapporterade också signifikant bättre livskvalitet enligt en internationell skala för relationer, sexualitet, fysisk funktion, aktivitet och självkänsla.

Studien var en så kallad naturalistisk studie vilket innebär att man studerar hur deltagarna klarar vardagen utan att försöka påverka deras tillvaro.

Källa: Kerwin R et al. Schizophrenia Trial of Aripiprazole: Star study, presenterad vid 14th European Congress of Psychiatry, AEP, Nice, 2006.

Till rapporterade vanliga biverkningar med aripiprazol hör bland andra huvudvärk, yrsel, sömnproblem, rastlöshet, skakningar, dimsyn, illamående, förstoppning och ovanlig trötthet. Se även produktresumén, www.fass.se.

Aripiprazol (Abilify) godkändes i USA, november 2002 och av det Europeiska läkemedelsverket EMEA för den europeiska marknaden inkl. Sverige i juni 2004 för behandling av schizofreni.

2008-06-17